

PROCEDURY POSTĘPOWANIA
DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA
UCZNIÓW ORAZ SYTUACJI
KRYZYSOWYCH

Spis treści:

Podstawa prawna

Procedury zwalniania z uczniów z lekcji w czasie ich trwania

Procedury zwalniania uczniów z lekcji na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę

Procedury postępowania w przypadku uskarżania się ucznia na zły stan zdrowia

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń uległ wypadkowi

Procedury postępowania w przypadku wagarów ucznia.

Procedury postępowania w przypadku zastraszania , wymuszania oraz wyludzenia pieniędzy.

Procedury postępowania w przypadku pobicia lub bójki.

Procedury postępowania w przypadku fałszowania przez ucznia dokumentów.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

Procedury postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk .

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk,

Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, przejawia zachowania wskazujące na demoralizację.

Procedura postępowania w przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat.

Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa

Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych substancji lub przedmiotów

Algorytm postępowania dyrektora w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela.

Procedura postępowania z uczniem, z chorobą przewlekłą.

Procedura postępowania w przypadku zagrożenia atakiem terrorystycznym.

Algorytm postępowania w przypadku aktu cyberprzemocy.

I. Podstawa prawna.

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 1996 r. Nr 67, poz. 329 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982 r. Nr 35 poz. 228 z p. zm. – tekst jednolity Dz. z 2002 r. Nr 11 poz. 109 z), z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, z późniejszymi zmianami.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. Nr 30 poz. 179 z późn. zm.)
- Zarządzenie Nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2015 poz. 1249)

II. Procedury.

1. Procedury zwalniania z uczniów z lekcji w czasie ich trwania.

1. Uczeń musi przedstawić pisemną prośbę rodziców o zwolnienie z lekcji w danym dniu.
2. Ucznia zwalnia nauczyciel prowadzący lekcję, z której uczeń chce się zwolnić
3. Nauczyciel prowadzący lekcję dokonuje zwolnienia, wpisując uczniowi nieobecność usprawiedliwioną na wszystkich lekcjach, z których zwalnia go, notując ten fakt w dzienniku, w rubryce dotyczącej frekwencji.
4. Wyżej wymieniony nauczyciel odbiera pisemną prośbę rodziców o zwolnieniu ucznia z lekcji, podpisuje się na odwrocie zwolnienia i zostawia zwolnienie w dokumentacji.

2. Procedury zwalniania uczniów z lekcji na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę.

1. Uczeń, który jest zwolniony na zawody sportowe, konkursy przedmiotowe i inne konkursy organizowane przez szkołę ma zaliczoną obecność w szkole.
2. Ucznia zwalnia nauczyciel odpowiedzialny za zorganizowanie wyżej wymienionych zajęć.
3. Nauczyciel odpowiedzialny za zorganizowanie tych zajęć wpisuje rodzaj zwolnienia do dziennika lekcyjnego (zawody sportowe, konkurs), w rubryce dotyczącej frekwencji.
5. Jeżeli konkurs lub zawody trwają, np. 3 godziny, a w planie lekcji na dany dzień przewidzianych jest, np. 6 lekcji, uczeń uczestniczy w pozostałych lekcjach, ale jest zwolniony z odpowiedzi.

3. Procedury postępowania w przypadku uskarżania się ucznia na zły stan zdrowia.

1. Jeśli dziecko uskarża się na złe samopoczucie wychowawca (lub nauczyciel w przypadku nieobecności wychowawcy) powiadamia telefonicznie rodziców ucznia i ustala z nimi:
 - a) potrzebę wezwania pogotowia,
 - b) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - c) godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku lekcyjnym.

4. Procedury postępowania w przypadku wagarów ucznia.

1. Rozmowa ucznia z wychowawcą w celu ustalenia przyczyn nieobecności w szkole.
2. Wychowawca kontaktuje się z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia w celu potwierdzenia informacji uzyskanych od ucznia.
3. W przypadku, gdy nieobecności ucznia powtarzają się, wychowawca informuje o zaistniałej sytuacji pedagoga szkolnego i wspólnie organizują spotkanie z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązanie kontaktu z rodzicami ucznia, dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienie do rodziców (prawnych opiekunów) o absencji ucznia w szkole.
5. W przypadku braku reakcji rodziców (prawnych opiekunów) lub braku oczekiwanych efektów rozmów dyrektor zawiadamia właściwe organy (sąd, policja) o nierealizowaniu przez ucznia obowiązku szkolnego.
6. Zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny z zachowania.
8. Wszelkie kontakty z rodzicami (łącznie z nieudanymi próbami nawiązania kontaktu) należy odnotować w dzienniku lekcyjnym.

5. Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń uległ wypadkowi.

1. Pracownik szkoły, który dowiedział się o wypadku ucznia:
 - a) niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - b) nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa pozostałych uczniów,
 - c) niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły,
 - d) wpisuje zdarzenie do dziennika lekcyjnego.
- Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali lub nauczyciela świetlicy lub woźnej.

2. O każdym wypadku dyrektor (w przypadku nieobecności nauczyciel) powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć, podając datę i godzinę powiadomienia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.

3. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi nauczyciel, powiadamiając rodzica o zdarzeniu, ustala z nim:

- a) potrzebę wezwania pogotowia,
- b) potrzebę wcześniejszego przyścia rodzica,
- c) godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku zajęć.

4. W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) dyrektor szkoły (a w razie jego nieobecności nauczyciel) niezwłocznie wzywa pogotowie ratunkowe oraz niezwłocznie zawiadamia organ prowadzący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.

5. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia prokuratora i kuratora oświaty, a o wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia państwowego inspektora sanitarnego.

6. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.

7. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy lub kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

8. Dyrektor szkoły powołuje członków zespołu powypadkowego.

9. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w rozporządzeniu MENiS z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

10. Dyrektor szkoły omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im.

Procedury postępowania zespołu powypadkowego.

Dyrektor szkoły powołuje członków zespołu powypadkowego:

1. W skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bhp.

2. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby bhp, w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły oraz pracownik szkoły przeszkolony w zakresie bhp.
3. W skład zespołu może wchodzić przedstawiciel organu prowadzącego szkołę, kuratora oświaty itp.
4. Przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu – przewodniczącym zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor.
5. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową:
 - a) przeprowadza rozmowę z poszkodowanym uczniem (w obecności rodzica, wychowawcy lub pedagoga szkolnego) oraz sporządza protokół z rozmowy,
 - b) przeprowadza wywiad ze świadkami wypadku i sporządza protokoły z rozmowy; jeżeli świadkami są uczniowie – rozmowa odbywa się w obecności rodzica, wychowawcy lub pedagoga szkolnego, a protokół odczytuje się w obecności ucznia – świadka,
 - c) sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku (dotyczy wypadku, który został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń),
 - d) uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek,
 - e) sporządza protokół powypadkowy,
 - f) protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.
6. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może przekazać swoje uwagi na piśmie, które dołącza się do protokołu powypadkowego.
7. Przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego.
8. Protokół:
 - a) doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy zapoznają się z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego. Rodzice potwierdzają zapoznanie się z protokołem własnoręcznym podpisem.
 - b) doręcza się organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy – na ich wniosek.
 - c) jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole.
9. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono go, mogą złożyć zastrzeżenia do jego treści (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu). Zastrzeżenia składa się na piśmie przewodniczącemu zespołu.

10. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego w rozporządzeniu MENiS z dnia 31.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach.

6. Procedury postępowania w przypadku zastraszania , wymuszania oraz wyłudzenia pieniędzy.

1. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego ze sprawcą i poszkodowanym.
2. Wychowawca ustala termin spotkania z poszkodowanym, sprawcą oraz rodzicami uczniów.
3. Pedagog wspólnie z wychowawcą prowadzą rozmowę z rodzicami i uczniami – ustalenie konsekwencji czynu (zadośćuczynienie).
4. W uzasadnionych przypadkach dyrekcja szkoły wraz z pedagogiem i wychowawcą podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.
5. Zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny ze sprawowania.

7. Procedury postępowania w przypadku pobicia lub bójki.

Incydent jednorazowy bez większych obrażeń:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub po uzyskaniu informacji o nim informuje o zdarzeniu wychowawcę.
2. Wychowawca zawiadamia o zaistniałej sytuacji rodziców uczniów (prawnych opiekunów).
3. Rozmowa wychowawcy z rodzicami i dziećmi.

Incydent powtarza się w przypadku tego samego ucznia lub niesie za sobą poważne obrażenia:

1. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia lub po uzyskaniu informacji o nim zapewnia ofierze w razie konieczności opiekę medyczną. Następnie informuje o zdarzeniu wychowawcę.
2. Wychowawca zawiadamia pedagoga szkolnego i/lub psychologa szkolnego, dyrekcję szkoły oraz rodziców o zaistniałej sytuacji
3. Wychowawca ustala termin spotkania z poszkodowanym, sprawcą i ich rodzicami.
4. Pedagog wspólnie z wychowawcą prowadzą rozmowę z rodzicami i uczniami, podczas której zostają ustalone zasady wzajemnego funkcjonowania uczniów oraz zasady współpracy rodziców ze szkołą.
6. Zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny ze sprawowania

7. Uczniom mającym poważne problemy emocjonalne, manifestujące się różnymi zachowaniami agresywnymi szkoła proponuje pomoc specjalistycznych placówek (np. poradni psychologiczno – pedagogicznej, placówki socjoterapeutyczne)

8. W uzasadnionych przypadkach dyrekcja szkoły wraz z pedagogiem i wychowawcą podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji.

8. Procedury postępowania w przypadku fałszowania przez ucznia dokumentów. (fałszowanie podpisów na zwolnieniu , dokonanie wpisów do dzienników lekcyjnych – wpisywanie, poprawianie ocen, usprawiedliwienie nieobecności)

1. Nauczyciel, który zauważył fakt fałszerstwa powiadamia o tym zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Spotkanie wychowawcy z osobami zainteresowanymi.
3. Wychowawca wzywa rodziców ucznia do szkoły i przeprowadza z nimi rozmowę.
4. W razie powtarzających się incydentów wychowawca powiadamia pedagoga.
5. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami ucznia.
6. Zastosowanie kary regulaminowej, w tym obniżenie oceny z zachowania.

9. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków.

1. Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę i dyrektora szkoły.
2. Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie. Uczeń nie może pozostawać bez opieki – powinna zająć się nim pielęgniarka lub osoba przeszkolona w udzielaniu pierwszej pomocy.
3. Udziela pomocy medycznej, w razie potrzeby wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia.
4. Zawiadamia o fakcie rodziców lub opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Powiadamia Policję, jeżeli rodzice nie zgłaszają się po dziecko w wyznaczonym czasie, a jest ono agresywne, zachowaniem zakłóca porządek lub zagraża życiu lub zdrowiu innych. Policja może umieścić ucznia w izbie wytrzeźwień lub policyjnej izbie zatrzymań (nie dłużej niż na 24 godziny) oraz ma obowiązek powiadomić o tym fakcie rodziców lub opiekunów i z urzędu sąd rodzinny.

6. Powiadamia sąd rodzinny o pogłębiającej się demoralizacji ucznia, jeżeli incydent się powtarza, a deklarowana współpraca rodziców nie przynosi oczekiwanych rezultatów.

10. Procedury postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.

Nauczyciel powinien winien podjąć następujące kroki:

1. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa Policję.
2. Zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
3. Zabezpieczenie polega na umieszczeniu substancji w dodatkowym opakowaniu oraz komisyjnym opieczątowaniu. W skład komisji powinien wejść nauczyciel, pedagog i dyrektor. W przypadku, gdy znana jest tożsamość ucznia, do którego należy substancja także jego wychowawca, a sam uczeń powinien być obecny przy tych czynnościach.
4. Wszelkie substancje rozlane lub rozsypane należy odgrodzić i zabezpieczyć przed rozniesieniem np. na podszwach obuwia.
5. Czeka na przyjazd Policji i nie podejmuje żadnych działań związanych z próbą dostarczenia zabezpieczonej substancji na najbliższy posterunek pamiętając, że zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, „Kto, wbrew przepisom ustawy, posiada środki odurzające lub substancje psychotropowe, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”
6. Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

11. Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

Nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Odizolowuje ucznia poprzez umieszczenie go w oddzielnym pomieszczeniu.
2. Powiadamia o swoich podejrzeniach dyrektora szkoły i wychowawcę klasy.
3. W obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) żąda okazania zawartości kieszeni i plecaka oraz ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją i jej wydania. W celu wprowadzenia atmosfery współpracy, o obecność można poprosić wychowawcę lub nauczyciela, do którego uczeń ma zaufanie. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność wyłącznie zastrzeżona dla Policji.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, należy ją zabezpieczyć i podjąć kroki opisane w poprzednim punkcie.
5. Jeżeli uczeń odmawia współpracy należy wezwać Policję, która dokona przeszukania.
6. Wyznaczona przez dyrektora osoba próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję.
7. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
8. Niezwłocznie powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców lub opiekunów ucznia.

12. Procedury postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, przejawia zachowania wskazujące na demoralizację (zgodnie z art.4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich –naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych).

1. Nauczyciel przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
3. Pedagog ma obowiązek uwiarygodnić napływające informacje i rozpoznać przyczyny i tło nieprawidłowości np. poprzez analizę dziennika lekcyjnego, zeszytów przedmiotowych, prac klasowych oraz rozmowy z nauczycielami, , pracownikami administracji szkoły, itp.
4. Pedagog może dokonać analizy sytuacji rodzinnej ucznia (w tym ekonomicznej i społecznej) w formie wizyty w domu wyłącznie po uzyskaniu zgody na wejście do mieszkania. W żadnym razie nie należy składać takich wizyt w przypadku, gdy zachodzi obawa, że może się ona łączyć z jakimkolwiek ryzykiem.

5. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców lub prawnych opiekunów ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz – w ich obecności – z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

6. Spisanie kontraktu, który jasno sprecyzuje warunki do spełnienia przez ucznia, dom rodzinny i szkołę oraz określi zmiany w zachowaniu dziecka, które mają zostać osiągnięte w trakcie oddziaływań pedagogicznych. Niezbędne jest określenie form i częstotliwości kontaktów ucznia z pedagogiem oraz szkoły z rodzicami lub opiekunami ucznia, a także wyznaczenie terminów, które pomogą w prowadzeniu monitoringu postępów.

7. Dodatkowo można zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

8. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do stawiennictwa w szkole, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

9. Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

13. Procedura postępowania w przypadku popełnienia czynu karalnego popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat.

W każdym przypadku należy zawiadomić Policję i sąd rodzinny, a w przypadku popełnienia przestępstwa przez ucznia, który ukończył 17 rok życia, prokuratora lub Policję.

13.1. Postępowanie wobec sprawcy czynu karalnego/przestępstwa:

- odizolowanie ucznia – sprawcy od rówieśników
- niezwłocznie powiadomienie dyrektora szkoły,
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia

- przy składaniu wyjaśnień powinien być obecny wychowawca lub inny nauczyciel, którego uczniowie darzą zaufaniem,
- z ustaleń sporządza się protokół zawierający datę, godzinę i miejsce zajścia, personalia sprawcy, poszkodowanego oraz świadków, a także dokładny opis zdarzeń
- nie wolno konfrontować świadków zdarzenia ze sprawcą
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę,
- powiadomienie rodziców ucznia,
- niezwłoczne powiadomienie Policji
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa, lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub porzuca jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży)
- zaistniała sytuacja powinna być omówiona podczas np. godziny wychowawczej, co pozwoli na ukierunkowaną dyskusję oraz wyeliminuje niepożądane interpretacje

13.2. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego

Nauczyciel, który uzyskał informację o zaistnieniu czynu karalnego, stwierdził obrażenia na ciele ucznia lub był obecny na miejscu zdarzenia zobowiązany jest do:

- udzielenia pierwszej pomocy (pomocy przedmedycznej), a w przypadku, kiedy ofiara doznała obrażeń także do zapewnienia jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza,
- odizolowania ofiary od sprawcy poprzez umieszczenie w odrębnym pomieszczeniu,
- niezwłocznego powiadomienia dyrektora szkoły,
- powiadomienia rodziców ucznia o zajściu, aktualnym stanie fizycznym i psychicznym dziecka. W każdym przypadku rodzic powinien odebrać dziecko ze szkoły,
- powiadomienia Policji, w przypadku, kiedy niezbędne jest profesjonalne zabezpieczenie śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia,
- zapewnienia uczniowi – ofierze przemocy specjalistycznej pomocy psychologicznej – pedagogicznej gwarantującej wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa fizycznego i emocjonalnego.

14. Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych substancji lub przedmiotów.

1. Należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom (np. stosując określone metody ewakuacji),
2. Uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów
3. Wezwać Policję – tel. 997 lub 112.

15. Algorytm postępowania dyrektora w przypadku agresji ucznia wobec nauczyciela.

W przypadku zgłoszenia/ stwierdzenia

1. naruszenie nietykalności cielesnej (art.222 kk)
2. dokonanie czynnej napaści na funkcjonariusza (art.223 kk)
3. znieważenie funkcjonariusza (art.226 kk)
4. stosowanie groźby bezprawnej lub przemocy (art.224 kk)

Dyrektor powinien podjąć następujące kroki;

- Przyjąć do wiadomości informację o przestępstwie, zapewnić dyskrecję poprzez wysłuchanie nauczyciela bez świadków (o ile to możliwe w pomieszczeniu zamkniętym).
- Odnotować godzinę zgłoszenia oraz zapytać o przyczynę ewentualnej zwłoki w podaniu tej informacji.
- Zapewnić w miarę potrzeby, niezbędną pomoc lekarską nauczycielowi.
- Bez zbędnej zwłoki sprawdzić w dostępny sposób wiarygodność informacji, w tym:
 - a) Odnotować personalia świadków;
 - b) Sprawdzić, czy zdarzenie zaistniało na terenie szkoły oraz czy miało miejsce w trakcie zajęć szkolnych
 - c) Nie nagłaszać zdarzenia.

*Powiadomić niezwłocznie Policję – jeśli zdarzenie zaistniało na terenie szkoły. W przypadku zaistnienia zdarzenia poza placówką szkolną poinstruować nauczyciela o dalszym postępowaniu.

*Zabezpieczyć ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty służące do popełnienia przestępstwa i przekazać je Policji

*Sporządzić dokładną notatkę ze zdarzenia.

16. Procedura postępowania z uczniem, z chorobą przewlekłą.

UCZEŃ Z CUKRZYCĄ

16.1. Badanie poziomu cukru we krwi przy pomocy glukometru.

1. Umycie rąk ciepłą wodą z mydłem a następnie wytarcie ich do sucha,
2. Przygotowanie nakłuwacza z lancetem (ustawienie odpowiedniej głębokość nakłucia palca),
3. Masaż dłoni, od nasady dłoni w kierunku palca, który ma być nakłuwany,
4. Nakłucie nakłuwaczem bocznej części opuszki palca,
5. Nałożenie uzyskanej kropli krwi na pasek testowy,
6. Wynik pojawi się na ekranie glukometru po kilku — kilkunastu sekundach,
7. Zabezpieczenie miejsca nakłucia jałowym gazikiem lub gazikiem nasączonym spirytusem,
8. Prawidłowe stosowanie zasad epidemiologicznych podczas pomiaru.

Badanie poziomu cukru we krwi powinno zostać przeprowadzone przed każdym posiłkiem oraz przed, w czasie i po zakończeniu wysiłku fizycznego (np. lekcja w-f).

Prawidłowe poziomy glukozy we krwi:

- wartości glikemii w granicach 70 — 180 mg% dla większości dzieci w szkole będą bezpieczne i uznajemy je za prawidłowe,
- o HIPOGLIKEMII (czyli zbyt niskim poziomie cukru) mówimy, gdy stężenie glukozy we krwi jest mniejsze niż 60 mg%,
- o znacznej HIPERGLIKEMII (czyli bardzo wysokim stężeniu glukozy) mówimy, gdy poziom cukru we krwi jest większy od 250 mg%.

16.2. Procedury postępowania w przypadku HIPOGLIKEMII

Objawy hipoglikemii:

- bladość skóry,
- nadmierna potliwość,
- drżenie rąk,
- ból głowy,
- ból brzucha,
- tachykardia (szybkie bicie serca),

- uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia,
- osłabienie,
- zmęczenie,
- problemy z koncentracją, niemożność skupienia się i zapamiętania,
- chwiejność emocjonalna, nadpobudliwość, niepokój,
- nietypowe dla dziecka zachowanie / nagła zmiana nastroju,
- napady agresji lub wesołkowatości przypominające stan upojenia alkoholowego,
- ziewanie/senność,
- zaburzenia mowy, widzenia i równowagi,
- zmiana charakteru pisma,
- uczeń staje się niegrzeczny, a nawet agresywny,
- uczeń nielogicznie odpowiada na zadawane pytania,
- kontakt ucznia z otoczeniem jest utrudniony lub uczeń traci przytomność (śpiączka),
- drgawki.

16.2.1. W przypadku lekkiego niedocukrzenia:

Krok 1. Oznaczyć glikemię na glukometrze (potwierdzić niedocukrzenie),

Krok 2. Podać węglowodany proste: 5 — 15 gramów (najszybciej poziom cukru we krwi podniesie: ½ szklanki coca-coli lub soku owocowego, 3 kostki cukru rozpuszczone w ½ szklanki wody lub herbaty, glukoza w tabletkach lub w płynie, miód) — to bardzo ważne, gdyż rozpuszczona glukoza zacznie się wchłaniać już ze śluzówki jamy ustnej i szybko podniesie poziom glukozy we krwi.

Krok 3. Zawsze należy ponownie oznaczyć glikemię po 10 — 15 minutach, aby upewnić się, że nasze działania były skuteczne i poziom glikemii podnosi się. Jeżeli wartości glikemii się podnoszą, można dziecku podać kanapkę (węglowodany złożone) lub przyspieszyć spożycie planowanego na później posiłku oraz ograniczyć aktywność fizyczną.

Krok 4. zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

16.2.2. w przypadku średnio-cieźkiego niedocukrzenia:

Krok 1. Oznaczyć glikemię (potwierdzić niedocukrzenie). Jeżeli jesteś pewny, że dziecko może połykać — podaj dziecku do picia płyn o dużym stężeniu cukru np. 3 — 5 kostek cukru rozpuszczone w ½ szklanki wody, coca-cola, sok owocowy.

Krok 2. Jeżeli dziecko nie może połykać — postępuj tak jak w przypadku hipoglikemii ciężkiej — patrz niżej.

16.2.3. W przypadku ciężkiego niedocukrzenia:

Krok 1. Ułożyć ucznia na boku,

Krok 2. Wstrzyknąć domięśniowo glukagon. Zastrzyk z glukagonem może podać pielęgniarka szkolna, ale możesz to zrobić sam – jest to zastrzyk ratujący życie,

Krok 3. Wezwać pogotowie ratunkowe,

Krok 4. Skontaktować się z rodzicami dziecka.

Po podaniu glukagonu dziecko powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach. Glukagon to hormon wytwarzany u każdego człowieka w komórkach alfa w trzustce. Przeciwnie do insuliny, w wyniku jego działania dochodzi do wzrostu stężenia glukozy we krwi.

16.2.4. Instrukcja podawania glukagonu:

Krok 1. Sprawdź datę ważności glukagonu na opakowaniu,

Krok 2. Glukagon można wstrzyknąć podskórnie lub domięśniowo, najlepiej w pośladek, ramię lub udo,

Krok 3. W zestawie jest fiolka z glukagonem i strzykawka z roztworem, w którym rozpuszcza się glukagon,

Krok 4. Najpierw wstrzyknij cały roztwór ze strzykawki do fiolki z glukagonem, a gdy się całkowicie rozpuści wciągnij roztwór glukagonu z powrotem do strzykawki.

4

Dzieciom do 25 kg należy wstrzyknąć 0,5 mg glukagonu (połowa dawki), dzieciom powyżej 25 kg — 1 mg glukagonu (cała dawka).

16.2.5. Postępowanie w hipoglikemii u dzieci leczonych pompą:

Krok 1. Zatrzymaj pompę,

Krok 2. Zmierz glikemię na glukometrze (potwierdź hipoglikemię),

Krok 3. Jeżeli dziecko z cukrzycą jest przytomne, podaj doustnie 5—15 gramów węglowodanów prostych (sok owocowy — soczek w kartoniku 200 ml zawiera ok. 2 WW czyli 20 gramy węglowodanów, cukier rozpuszczony w wodzie, miód),

Krok 4. Odczekaj 10—15 minut i zbadaj ponownie poziom glukozy we krwi - jeżeli nie ma poprawy, podaj ponownie cukry proste (5—15 gramów, soczek owocowy w kartoniku posiada ok. 2 gramy). Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje na podnoszenie się stężenia glukozy, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone,

Krok 5. Jeżeli dziecko z cukrzycą jest nieprzytomne lub ma drgawki, ułóż je w pozycji bezpiecznej (na boku), podaj domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwij karetkę pogotowia.

16.3. Procedura postępowania w przypadku HIPERGLIKEMII

16.3.1. Objawy hiperglikemii:

- wzmożone pragnienie (polidypsja) oraz potrzeba częstego oddawania moczu (poliuria),
- rozdrażnienie,
- zaburzenia koncentracji,
- złe samopoczucie,
- osłabienie, przygnębienie, apatia.

Jeśli do ww. objawów dołączają: (może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej).

- ból głowy,
- ból brzucha,
- nudności i wymioty,
- ciężki oddech (tzw. „oddech kwasiczny”),

16.3.2. W przypadku podejrzenia kwasicy cukrzycowej:

Krok 1. Zbadać poziom glukozy na glukometrze,

Krok 2. Sprawdzić czy w moczu obecna jest glukoza i ciała ketonowe,

Krok 3. Skontaktować się z pielęgniarką oraz rodzicami.

16.3.2. W przypadku hiperglikemii:

Krok 1. Zbadać poziom glukozy na glukometrze,

Krok 2. Jeśli poziom glukozy we krwi wynosi więcej niż 250 mg% uczeń powinien otrzymać dodatkową dawkę insuliny.

Krok 3. Zadbaj o prawidłowe nawodnienie. Dziecko powinno dużo pić (ilość płynów zależy od wieku!), przeciętnie 1 litr w okresie 1,5-2 godzin. Najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna.

Krok 4. Należy także zbadać mocz na obecność cukromoczu i ketonurii.

Krok 5. Po okresie około 1 godziny od podania korekcyjnej dawki insuliny należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii (stężenie glukozy powinno zacząć się obniżać).

Krok 6. W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się (na skutek podanej dawki korekcyjnej).

UCZEŃ Z PADACZKĄ

Rozróżnia się kilka typów ataku epilepsji. Wbrew pozorom pierwszym objawem ataku padaczkowego u dzieci nie są drgawki, tylko kilkosekundowa utrata świadomości (zwane potocznie „zamyśleniem”).

Rodzaje napadów padaczkowych:

1. **Napady uogólnione** zawsze przebiegają z utratą kontaktu dziecka z otoczeniem. Mogą im towarzyszyć drgawki całego ciała.
2. **Napady częściowe**, zwane dawniej ogniskowymi, przebiegają z drgawkami jednej kończyny dolnej lub górnej, lub napadami obejmującymi połowę ciała. Zazwyczaj świadomość jest przynajmniej częściowo zachowana.
3. **Napady nieświadomości**, manifestują się nagłą, najczęściej kilkusekundową utratą kontaktu z otoczeniem, postrzeganą przez świadków na-padu jako „wyłączenie”. W tym czasie chory przerywa na chwilę wykonywaną czynność, oczy są utkwione w jeden punkt, reakcja źrenic na światło jest zwolniona. Po ustąpieniu napadu dziecko ponownie podejmuje wykonywaną przed napadem czynność. Zaburzenia świadomości mogą być tak krótkie, że sam chory nie zdaje sobie sprawy z tego, co się stało.
4. **Napady atoniczne**, ten rodzaj napadów jest najczęściej obserwowany u dzieci z zespołem Doose i Lennox-Gastauta. Napad spowodowany jest nagłym i krótkotrwałym (1—4 sekund), obniżeniem napięcia mięśniowego w określonych grupach mięśni. W efekcie często dochodzi do upadków, urazów twarzy i głowy. Wyraźniej zlokalizowane napady mogą przebiegać np. z rozluźnieniem uchwytu dłoni (upuszczanie przedmiotów), lub opadaniem głowy. Napady przebiegają bez wyraźnej utraty świadomości — po upadku dziecko zaraz wstaje i kontynuuje dotychczasowe czynności.

5. **Napady toniczne**, występują głównie u małych dzieci zazwyczaj podczas zasypiania lub budzenia. Napad trwa 10—20 sekund i charakteryzuje się nagłym, symetrycznym wzrostem napięcia mięśni w obrębie kończyn i tułowia.
6. **Napady (maksymalne) toniczno-kloniczne**, napady maksymalne toniczno-kloniczne mogą występować w każdym wieku (poza okresem niemowlęcym), nieco częściej u osób dorosłych niż u dzieci. Klasyczny napad toniczno-kloniczny składa się z 2 faz: tonicznej i klonicznej.
7. **Napady kloniczne**, napady jedynie z fazą kloniczną występują głównie u niemowląt i małych dzieci, oraz częściej w przebiegu gorączki. Cechują je symetryczne, kloniczne skurcze mięśni kończyn, występujące seriami trwającymi najczęściej ponad 2 minuty.
8. **Napady miokloniczne**, uogólnione napady miokloniczne charakteryzują się gwałtownymi, synchronicznymi skurczami mięśni szyi, obręczy barkowej, ramion i ud, przy względnie zachowanej świadomości chorego.

16.4. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia ataku padaczkowego:

Krok 1. Bezwzględnie zachowaj spokój.

Krok 2. Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.

Krok 3. Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu, np. zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.

Krok 4. Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

Czego nie robić:

- Podnosić dziecka,
- Krępować jego ruchów.
- Wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.

Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut albo jeśli po napadzie wystąpiła długo trwająca gorączka, sugerująca zapalenie opon mózgowo- rdzeniowych.

UCZEŃ Z ASTMĄ

Objawy astmy:

Jednym z podstawowych objawów astmy oskrzelowej jest duszność. Duszność to subiektywne uczucie braku powietrza spowodowane trudnościami w jego swobodnym przechodzeniu przez zwężone drogi oddechowe. Typowa dla astmy jest duszność występująca nagle, ale może także dochodzić do jej powolnego narastania. Zazwyczaj ma ona charakter wydechowy, co znaczy, że choremu jest znacznie łatwiej powietrze nabrać niż je wypuścić. Ważnym objawem, często towarzyszącym duszności, jest przyspieszenie oddechu. W przypadku dzieci w wieku szkolnym niepokojące jest przyspieszenie częstości oddechów powyżej 40 na minutę. Z powodu trudności w oddychaniu dziecko uruchamia dodatkowe mięśnie oddechowe i w związku z tym porusza skrzydełkami nosa, wciąga dołek jarzmowy, widoczne są także często nadmierne ruchy oddechowe klatki piersiowej. Gdy duszność jest bardzo nasiloną możemy zauważyć, że usta dziecka a także inne części ciała są zasinione. Duszność najczęściej rozpoczyna się w nocy lub nad ranem, ale pojawia się również w innych porach dnia, szczególnie w wyniku kontaktu z alergenami lub czynnikami drażniącymi. Konsekwencją zwężenia oskrzeli jest pojawienie się świszczącego oddechu. Świsty są objawem, który może stwierdzić lekarz w trakcie osłuchiwania dziecka przy użyciu stetoskopu, ale podczas silnego napadu duszności, świszczący oddech może być słyszalny nawet z odległości kilku metrów. Świsty są bardzo ważnym objawem astmy i ich występowanie w określonych sytuacjach może mieć decydujące znaczenie dla rozpoznania astmy.

Częstym objawem astmy oskrzelowej jest kaszel. Najczęściej jest to kaszel suchy, napadowy, bardzo męczący. U niewielkiej grupy chorych na astmę dzieci kaszel może być jedynym objawem choroby. Dzieci chore na astmę oskrzelową mogą skarżyć się na uczucie ucisku, ciężaru w klatce piersiowej. Charakterystyczne dla astmy jest występowanie objawów choroby w określonych sytuacjach, po kontakcie z czynnikami prowokującymi skurcz oskrzeli.

16.5. Procedura postępowania w przypadku ataku duszności:

Podać dziecku wziewne leki interwencyjne zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza.

16.5.1. Postępowanie w przypadku objawów ciężkiej duszności:

Podać jednocześnie dwie dawki leku w aerozolu w odstępie 10—20 sekund. Jeżeli duszność nie ustępuje pomimo prawidłowo wykonanej inhalacji, lek interwencyjny powinno się podać po raz drugi po 20 minutach. Po wykonaniu pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców dziecka o wystąpieniu zaostrzenia.

16.5.2. postępowanie w przypadku duszności o dużym nasileniu:

Wezwać Pogotowie Ratunkowe. W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia dziecko wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej. Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie dziecku spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

16.6. Procedura postępowania z uczniem z astmą oskrzelową:

Krok 1. Podaj dziecku 2 wdychy salbutamolu (przez komorę pośrednią z maską lub ustnikiem jeśli to możliwe) w odstępie 10—20 sekund.

Krok 2. WEZWIJ POGOTOWIE RATUNKOWE.

Krok 3. Pozwól dziecku odpocząć i przyjąć dowolną pozycję ciała.

Krok 4. Nie zmuszaj dziecka do położenia się (w czasie napadu duszności zazwyczaj dziecko woli siedzieć i podpierać się rękami).

Krok 5. Zachowaj spokój i zachęcaj dziecko do spokojnego oddychania

Krok 6. Uważnie obserwuj dziecko i nigdy nie pozostawiaj go bez opieki osoby dorosłej.

Krok 7. Skontaktuj się z rodzicami dziecka.

Krok 8. Co 10 minut oceniaj stan dziecka.

Krok 9. Jeśli duszność się nie zmniejsza podaj kolejne 2 dawki salbutamolu i powtarzaj tę procedurę aż do przybycia pogotowia.

UCZEŃ Z ALERGIĄ

16.7. Procedura postępowania w przypadku wstrząsu anafilaktycznego wywołanego ukąszeniem owada:

Krok 1. W miarę możliwości jak najszybciej przerwać narażenie na czynnik, który wwołał wstrząs (np. usunąć żądło owada).

Krok 2. Podać adrenalinę domięśniowo w udo.

Krok 3. Jeśli uczeń posiada lek przeciwhistaminowy przepisany przez lekarza powinien go zażyć (zabrania się podawania tabletek osobom nieprzytomnym).

Krok 4. Ułożyć ucznia w pozycji leżącej z uniesionymi nogami.

Krok 5. Po podaniu adrenaliny należy natychmiast wezwać pogotowie (pod numerem 999 lub 112).

Krok 6. W razie zatrzymania oddechu lub krążenia podjąć akcję reanimacyjną.

17. Procedura postępowania w przypadku zagrożenia atakiem terrorystycznym:

17.1.1 W przypadku otrzymania telefonu z informacją o podłożeniu ładunku wybuchowego:

Krok 1. Zachowaj spokój i nie rozłączaj się.

Krok 2. Jeżeli to możliwe, zasygnalizuj innym osobom, aby przysłuchiwali się rozmowie.

Krok 3. Poproś o powiadomienie o tej sytuacji administratora i Policję.

Krok 4. Jeżeli aparat telefoniczny identyfikuje numer dzwoniącego, zanotuj ten numer albo symbole, które się pojawiły na wyświetlaczu.

Krok 5. Zapisz dokładnie słowa informacji.

17.1.2 W przypadku uzyskania informacji o ładunku wybuchowym osobiście:

Krok 1. Jeśli osoba przekazująca informację odejdzie zanotuj, w którym kierunku się udała.

Krok 2. Powiadom administratora i Policję.

Krok 3. Zapisz przekazaną informację dokładnie w ten sam sposób, w jaki została wyartykułowana.

Krok 4. Zanotuj rysopis osoby, która przekazała informację:

imię, nazwisko, pseudonim – jeśli są znane,

płeć,

wiek,

sylwetka (waga/wzrost),

włosy i kolor oczu,

rasa,

typ/kolor ubrania,

głos (głośny, głęboki, z akcentem, itp.),

znaki szczególne

17.1.3. W przypadku otrzymania informacji o ładunku wybuchowym listownie:

Krok 1. Jeżeli to możliwe ogranicz dostęp do dokumentu innym osobom.

Krok 2. Zawiadom administratora i Policję.

Krok 3. Zapamiętaj, kto widział i dotykał dokument.

17.1.4. W przypadku otrzymania informacji o ładunku wybuchowym pocztą elektroniczną:

Krok 1. Zostaw wiadomość otwartą na komputerze.

Krok 2. Zawiadom administratora obiektu, administratora systemu wewnętrznego, Policję.

Krok 3. Utrwal informację, np. wydrukuj, sfotografuj albo skopiuj wiadomość i jej temat.

Krok 4. Zanotuj datę i czas odebrania wiadomości.

17.2. W przypadku wtargnięcia napastników na teren szkoły:

Krok 1. Osoba, która zauważyła napastnika uruchamia alarm.

Krok 2. Zawiadom Policję o zdarzeniu.

Krok 3. Zawiadom Dyrektora Szkoły lub/i pracowników administracji w sposób nie wzbudzający paniki.

Krok 4. Po usłyszeniu strzałów, krzyków, wybijane szyby zachowaj absolutną ciszę.

Krok 5. Nie próbuj uciekać ani walczyć.

Krok 6. Pozostań w pomieszczeniu, w którym dotarła informacja o ataku.

Krok 7. Zamknij pomieszczenie od środka i je zabarykaduj, np. krzesłami, ławkami, stołami.

Krok 8. Odsuń się od drzwi i okien.

Krok 9. Połóż się na podłodze i czekaj na przyjazd służb.

Krok 10. Po przybyciu służb wykonuj bezwzględnie ich polecenia, przygotuj się na surowe traktowanie (dla służb możesz być potencjalnym napastnikiem).

18. Algorytm postępowania w przypadku aktu cyberprzemocy:

18.1. Procedura postępowania wobec ofiary cyberprzemocy:

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.

2. Rozmowa z ofiarą cyberprzemocy (porada, wsparcie).

3. Ujawnienie okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców i świadków zdarzenia) → zabezpieczenie dowodów.

4. Powiadomienie dyrektora, pedagoga/psychologa szkolnego.
5. Analiza zdarzenia.
6. Poinformowanie rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego o zdarzeniu, o działaniach szkoły, porada i pomoc.
7. Zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej poszkodowanemu uczniowi.
8. Monitorowanie sytuacji ucznia.

*Powiadomienie policji i/lub sądu rodzinnego.

* Wykonanie czynności procesowych z udziałem poszkodowanego.

Szkoła jest zobowiązana do powiadomienia policji i/lub sądu rodzinnego w przypadku przestępstw ściganych z urzędu.

18.1.2. Procedura postępowania wobec sprawcy cyberprzemocy:

1. Ujawnienie przypadku cyberprzemocy.
2. Ujawnienie okoliczności zdarzenia (rodzaj materiału, sposób rozpowszechniania, ustalenie sprawców i świadków zdarzenia)→ zabezpieczenie dowodów.
3. Powiadomienie dyrektora, pedagoga/psychologa szkolnego.
4. Analiza zdarzenia przy współudziale wychowawcy, pedagoga/psychologa, dyrektora.

*Gdy sprawca jest nieznanymi:

5. Przerwanie aktu cyberprzemocy (zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału).
6. Powiadomienie policji i/lub sądu rodzinnego.

*Gdy sprawcą jest uczeń szkoły:

5. Powiadomienie rodziców/opiekunów prawnych:
 - Powiadomienie o dalszym postępowaniu i konsekwencjach wobec ucznia.
 - Zawarcie kontraktu.
6. Powiadomienie policji i/lub sądu rodzinnego:
 - Zobowiązanie ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci.
 - Zastosowanie konsekwencji regulaminowych.
9. Monitoring ucznia.

